

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης

Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης

Ταχ. Κώδικας : 18233

Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου

Τηλέφωνο : 213-2125642

Email : s.manolakou@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού του

Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και

Οικονομικών

Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών

Θεμάτων

Χ.Τρικούπη 6-10

10679 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2518/4.9.2024 Αναφορά Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αρ. 125596ΕΞ/4.9.2024 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης της βουλευτή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ, κ. Μαρίνας Κοντοτόλη, με θέμα «Άμεση η ανάγκη για νέα εξάμηνη παράταση στην αναστολή πλειστηριασμών, των επιχειρήσεων της Θεσσαλίας, που επλήγησαν από τις πλημμύρες του περασμένου Σεπτεμβρίου», για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτές στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης των δανειοληπτών, και ιδιαιτέρως των ευαλώτων, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους. Το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως πρωτοφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών, στο πλαίσιο των έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού ή άλλων έκτακτων φυσικών καταστροφών, ως εν προκειμένω εξαιτίας των καταστροφικών πλημμυρών στην περιοχή της Θεσσαλίας.

Ειδικότερα, επί τελευταίου ζητήματος που τίγεται στην εν θέματι Ερώτηση, που αφορά την προστασία των πλημμοροπαθών από πράξεις εκτέλεσης, επισημαίνεται ότι η Κυβέρνηση έχει ήδη προβεί στη λήψη μέτρων στήριξης για την ανακούφιση όλων των οφειλετών-δανειοληπτών (ιδιωτών και επιχειρήσεων), που επλήγησαν από την κακοκαιρία “Daniel” και την αναστολή των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας των πληγέντων. Αναλυτικότερα, σάς γνωρίζουμε τα κάτωθι:

A. 1. Με το πρώτο άρθρο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) της **10.9.2023 (Α’ 150)** με θέμα “Επείγουσες διατάξεις για την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και τη μετάθεση της ημερομηνίας ανακήρυξης συνδυασμών για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας”, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.5059/2023 ΦΕΚ Α’171/23-10-2023, ορίζεται ότι:

“1. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας αναστέλλεται από τη δημοσίευση της παρούσας έως και τη 10η Νοεμβρίου 2023, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας φυσικών ή νομικών προσώπων, καθώς και νομικών οντοτήτων. Η αναστολή καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών, προσωπικών κρατήσεων, καθώς και κάθε διαδικασία που διενεργείται μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών (ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.) [e-auction]. Πράξεις των προηγούμενων εδαφίων, που έχουν διενεργηθεί κατά το χρονικό διάστημα από την 6η Σεπτεμβρίου 2023 έως και τη δημοσίευση της παρούσας, λογίζονται ως μη γενόμενες και επαναλαμβάνονται μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας αναστολής.

2. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, κατά το χρονικό διάστημα από την 6η Σεπτεμβρίου 2023 έως και τη 10η Νοεμβρίου 2023, αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων, βοηθημάτων και αντιρρήσεων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης”.

2. Στο ίδιο πνεύμα επίδειξης μέριμνας και πρόνοιας προς τους πληγέντες και στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 53 του ν. 4797/2021_«Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση» (Α’66), εκδόθηκε αρμοδίως η υπ’ Αριθμ. 165455 ΕΞ2023/ΦΕΚ Β’ 6444/10-11-2023 Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την οποία ανεστάλη για διάστημα έξι (6) μηνών η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των πληγέντων από την κακοκαιρία Daniel στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η αναστολή καταλάμβανε, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων. Κατά το άνω χρονικό

διάστημα αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Η παραπάνω Απόφαση καθόριζε τη διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια υλοποίησής της.

3. Ήδη την 1/3/2024 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 33352 ΕΞ 2024/ΦΕΚ Β'1399-1-3-2024 Υπουργική Απόφαση με αντικείμενο την τροποποίηση της υπό στοιχεία 165455 ΕΞ 2023/09.11.2023 (Β' 6444) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Χορήγηση αναστολής της διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας σε πληγέντες από τις ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες και κατολισθήσεις: α) της 4ης, 5ης και 6ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, β) της 4ης και 5ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, γ) της 4ης και 5ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, δ) της 4ης και 5ης Σεπτεμβρίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στο πλαίσιο του άρθρου 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66)».

Με το Άρθρο Μόνο της ως άνω τροποποιητικής Υπουργικής Απόφασης αναστέλλεται για επιπλέον χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας αναστολής (4-3-2024), που χορηγήθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. 165455ΕΞ2023/09.11.2023 (Β' 6444) υπουργικής απόφασης, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή, σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από τις πλημμύρες μηνός Σεπτεμβρίου 2023, δηλαδή η προθεσμία αναστολής παρατάθηκε μέχρι τις 4.9.2024.

4. Περαιτέρω, αφουγκραζόμενο τις ανάγκες για παράταση των μέτρων ενίσχυσης των πληγέντων, η Κυβέρνηση, συνεχίζει έμπρακτα την στήριξη των περιοχών που επλήγησαν έντονα από τα πλημμυρικά φαινόμενα του Σεπτεμβρίου 2023.

Με τροπολογία που κατατέθηκε στις 11.9.2024 στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών («ΨΗΦΙΑΚΟ ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»), προβλέπεται τροποποίηση των παρ. 5 άρθρου πέμπτου ν. 2275/1994 και παρ. 1 άρθρου 53 ν. 4797/2021 (Α' 238), και **αναστολή είσπραξης χρεών και πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά των πληγέντων από θεομηνίες. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι: «Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας», που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών και άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων, να αναστέλλεται στις πληγείσες περιοχές η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, **για χρονικό διάστημα μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών** και να ρυθμίζεται η καταβολή των χρεών αυτών **μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με μερική ή ολική απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής,** που αναλογούν κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Οι αποφάσεις ορίζουν τον χρόνο έναρξης της ισχύος τους, που μπορεί να είναι **και προγενέστερος από την ημερομηνία δημοσίευσής τους.****

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό οφειλετών χρεών υπέρ των ειδικών δημοσίων υπηρεσιών, των ειδικών ταμείων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου και τρίτων, η είσπραξη των οποίων έχει ανατεθεί,

σύμφωνα με το άρθρο 98 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται η καταβολή των ληξιπρόθεσμων οφειλών να αντιμετωπίζεται όπως οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο σε ανάλογες περιπτώσεις.» Η ισχύς δε της ανωτέρω παραγράφου ξεκινά **από τις 4 Σεπτεμβρίου 2024.**

Συνεπώς, προβλέπεται η αναστολή της είσπραξης των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων, στις πληγείσες περιοχές, **για χρονικό διάστημα μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών, έναντι δώδεκα (12) μηνών που ίσχυε έως σήμερα.** Η διάταξη διατηρεί επίσης τη ρύθμιση περί καταβολής των χρεών αυτών σε μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με μερική ή ολική απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Περαιτέρω, με την παράγραφο 2 της ως άνω τροπολογίας, προβλέπεται η τροποποίηση του άρθρου 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66), περί αναστολής πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία, ως εξής: «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από θεομηνίες, **μπορεί να αναστέλλεται για δώδεκα (12) μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση θεομηνίας, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή.** Η αναστολή καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων. Κατά χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Συνεπώς,, η αναστολή διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της περιουσίας πληγέντων από θεομηνία προβλέπεται πλέον **για χρονικό διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μηνών, έναντι έξι (6) μηνών που ίσχυε έως σήμερα, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση της θεομηνίας.** Διατηρείται, επίσης, η ρύθμιση περί αναστολής κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα των προθεσμιών άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης.

Β. Πέραν των ανωτέρω έκτακτων ρυθμίσεων, επισημαίνεται ότι, σε κάθε περίπτωση, όλοι οι οφειλέτες, **συμπεριλαμβανομένων και των πληγέντων από τις πλημμύρες στην περιοχή της Θεσσαλίας,** έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν τα χρέη τους μέσω ειδικού θεσμικού πλαισίου, που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης.

Ειδικότερα, σχετικά με τη στήριξη των δανειοληπτών, σημειώνουμε τα κατωτέρω:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η

Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων πολιτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευάλωτοτητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

1. Με τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα) μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους, αφού ο οφειλέτης που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δύναται να λάβει διαγραφή χρέους:

→ προς το Δημόσιο έως 75% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 95% επί των προσαυξήσεων.

→ προς τις τράπεζες και διαχειριστές δανείων έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων.

Ωστόσο, θα πρέπει να πληρούνται όλοι οι κανόνες και προϋποθέσεις, όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

→ να έχει πραγματική οικονομική αδυναμία, τόσο ο οφειλέτης όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του

→ η εμπορική αξία της περιουσίας του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του να είναι μικρότερη του ύψους της οφειλής. Παρατηρείται ότι στις περιπτώσεις που οικίες έχουν κριθεί ακατάλληλες και χρήζουν μεγάλων επισκευών, προφανώς και θα υφίσταται μεγάλη μείωση της εμπορικής τους αξίας.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας προσωποποιημένης πρότασης ρύθμισης οφειλών. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη. Επιπροσθέτως, χορηγείται για 5 έτη Κρατική επιδότηση της δόσης των δανείων με υποθήκη / προσημείωση στην 1η κατοικία των ευάλωτων νοικοκυριών, ύψους έως 210 ευρώ μηνιαίως (ανάλογα με τη σύνθεση / μέλη του νοικοκυριού).

Θα θέλαμε δε να υπογραμμίσουμε ότι με τη νέα νομοθετική πρωτοβουλία δυνάμει των διατάξεων του ν. 5072/2023, εισήχθησαν πολλές βελτιώσεις ως προς το εργαλείο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης

Οφειλών προς όφελος των δανειοληπτών, συμπεριλαμβανόμενης της αλλαγής του αλγορίθμου του εξωδικαστικού με αποτέλεσμα έως και 28% υψηλότερο «κούρεμα», της αντικατάστασης των κυμαινόμενων επιτοκίων από σταθερό επιτόκιο 3% για τρία χρόνια, της επέκτασης της δυνατότητας ένταξης στον Εξωδικαστικό προσώπων που «κληρονόμησαν» οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος επιχειρήσεων που έχουν κλείσει κ.α. Εξάλλου, σε αυτό το πλαίσιο, προβλέφθηκε με το άρθρο 66 του Ν. 5072/2023 ότι πλέον τεκμαίρεται για τον ευάλωτο δανειολήπτη, ο οποίος υποβάλει αίτηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό, η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών επί της παραγόμενης αντιπρότασής τους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών φορέων, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Συνεπώς, η πρόταση αναδιάρθρωσης του χρέους των ευάλωτων οφειλετών (για τους οποίους έχει εκδοθεί η σχετική βεβαίωση), όπως προκύπτει από την εφαρμογή του υπολογιστικού εργαλείου του εξωδικαστικού θα γίνεται αυτόματα και υποχρεωτικά αποδεκτή από το σύνολο των πιστωτών. Υπενθυμίζεται ότι το υπολογιστικό εργαλείο προσδιορίζει το τελικό ποσό αποπληρωμής, το ύψος του «κουρέματος» και τον αριθμό των δόσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη, την αξία της περιουσίας του, κ.ά. Ο οφειλέτης διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει την πρόταση αυτή, ενώ οι πιστωτές μπορούν να την προσβάλουν στα δικαστήρια εφόσον διαθέτουν στοιχεία ότι παράμετροι της αίτησης δεν είναι αληθινές (π.χ. αν ο οφειλέτης δεν είναι στην πραγματικότητα ευάλωτος). Η ρύθμιση αυτή συνδυάζει συνεπώς την προστασία για τους ευάλωτους με πρόνοιες που επιτρέπουν τον έλεγχο ως προς το αν ο ενδιαφερόμενος είναι πράγματι ευάλωτος.

Εξάλλου, με την επίτευξη συμφωνίας αναδιάρθρωσης του χρέους αναστέλλονται οι πλειστηριασμοί κατά του οφειλέτη, ο οποίος αποκτά έτσι τη δυνατότητα να προστατεύσει την περιουσία του χωρίς να εξαρτάται από τυχόν απόρριψη -έστω και αιτιολογημένη- της πρότασης του εξωδικαστικού από την πλευρά των servicers.

2. Περαιτέρω, εάν κάποιος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία του ν. 4738/2020. Σε αυτή την περίπτωση ρευστοποιείται η περιουσία του οφειλέτη, πλην της 1ης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών, η οποία αποκτάται από τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας (πρβλ. και κατωτέρω υπό 3) αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο.

3. Μέχρι τη σύσταση του Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες. Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους,

όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης, και έχει τα κάτωθι βασικά χαρακτηριστικά:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

Προϋπόθεση για την ένταξη στο πρόγραμμα και την παροχή Κρατικής επιδότησης είναι η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας - εισοδηματικά, περιουσιακά και λοιπά κριτήρια - που θεσπίστηκαν και ισχύουν στο προνοιακό πρόγραμμα «Επίδομα Στέγασης» (ΚΥΑ 71670, ΦΕΚ 4500/Β/29-09-2021), σύμφωνα με τα οποία:

α) το συνολικό εισόδημα δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε μέλος του νοικοκυριού και έως του ποσού των 21.000 ευρώ ετησίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

β) η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 120.000 για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενη κατά 15.000 ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος και έως του ποσού των 180.000 ευρώ.

Επιπλέον, εφαρμόζεται το περιουσιακό όριο αναφορικά με καταθέσεις, ομόλογα, μετοχές κ.λπ. το οποίο ισχύει για το «Επίδομα Στέγασης».

Τα εν λόγω κριτήρια ελέγχονται και διασταυρώνονται κατά την έκδοση βεβαίωσης ευάλωτου, η οποία είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα και εκδίδεται από ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Τα ευάλωτα νοικοκυριά μπορούν να υποβάλουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους για να λάβουν την κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων στο ενδιαμέσο πρόγραμμα:

-Όταν η επιβολή της κατάσχεσης ή η κήρυξη της πτώχευσης έχει λάβει χώρα σε προγενέστερο διάστημα από την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας, είναι εντός 60 ημερολογιακών ημερών από τις 15.9.2022.

-Όταν η επιβολή της κατάσχεσης ή η κήρυξη της πτώχευσης λάβει χώρα σε μεταγενέστερο χρόνο από την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας, είναι εντός 60 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα αυτή.

Με το α. 104 του ν. 5072/2023 (Α'198) παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα, καθώς και η χορήγηση συνεισφοράς του Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες, μέχρι τη μεταβίβαση της κατοικίας τους στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης του ν. 4738/2020. Η παράταση αυτή, όμως, δεν μπορεί -σύμφωνα με την ίδια διάταξη- να υπερβεί την 4.3.2025.

Με τη λήξη του προγράμματος αυτού, οι ευάλωτοι οφειλέτες οι οποίοι θα αδυνατούν να εξυπηρετήσουν μια μακροχρόνια και βιώσιμη ρύθμιση, θα πρέπει να απευθυνθούν στον ειδικό Φορέα του Νόμου 4738/2020 για τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή 2ης ευκαιρίας. Για τη λειτουργία του Φορέα αυτού αναμένεται ο ανταγωνιστικός Διάλογος, καθώς ήδη έχει ολοκληρωθεί η Φάση Ι με την απόφαση της Επιτροπής Διαγωνισμού και 5 υποψήφιοι επενδυτές προχωρούν στην επόμενη φάση του Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες και πληγείσες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση